

Activiteitenverslag 2024

160-jarig jubileum LSBS op dinsdag 22 oktober 2024

Natuurlijk hebben we dit mooie jubileum op verschillende wijzen gevierd. 160 particulieren (en per persoon één begeleider) die de afgelopen jaren door onze stichting werden gesteund, zijn in staat gesteld om een theatervoorstelling met audiodescriptie bij te wonen. Komt het Zien! maakt theaterbeleving live mogelijk voor mensen die blind of slechtziend zijn. Dankzij de live audiodescriptie en speciale meet & feel inleiding kan alles gevolgd worden. Het bestuur heeft zelf ook een voorstelling bijgewoond.

Verder hebben we in samenwerking met Sinterklaas, Koninklijke Visio en Bartiméus alle blinde leerlingen in het regulier onderwijs en alle leerlingen van de scholen van Bartiméus en Visio verrast met een braille chocoladeletter.

Aantal aanvragen en verstrekkingen

Jaar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal aanvragen	720	693	731	786	928	832	701	603	776	844	803
Verstrekt x € 1.000	646	769	683	622	733	678	548	499	638	789	850

In heel 2024 zijn 803 aanvragen ingediend. Dat is iets minder dan vorig jaar.

In 2024 zijn door of namens aanvragers 16 verzoeken tot heroverweging ingediend na een besluit tot (gedeeltelijke) afwijzing. Bij twee verzoeken is het na heroverweging bij de afwijzing gebleven. Bij 13 verzoeken is alsnog een (gedeeltelijke) toezegging gedaan na het aanleveren van nieuwe/aanvullende informatie, inmiddels gewijzigde omstandigheden of wijziging van de aanvraag.

Omdat de kwaliteit van de aanvragen voorop staat en niet een budget (in de vorm van gemiddelde uitgaven/inkomsten) leidend is, verschilt het totaal verstrekte bedrag van jaar tot jaar.

De LSBS maakt een onderverdeling van de aanvragen tussen:

- a) Wetenschappelijk onderzoek (46 aanvragen; in 2023 waren dat er 52 en in 2022, 41)
- b) Organisaties (49 aanvragen; in 2023 waren dat er 40 en in 2022, 35)
- c) Particulieren (698 aanvragen; in 2023 waren dat er 744 en in 2022, 694)
- d) Buitenland (10 aanvragen; in 2023 waren dat er 8 en in 2022, 6)

Ad a) Wetenschappelijk onderzoek – Uitzicht

In 2007 is mede op initiatief van de LSBS een samenwerkingsverband op het terrein van financiering van het oogheelkundig wetenschappelijk onderzoek opgericht. Dat verband draagt de naam Uitzicht (zie www.uitzicht.nl).

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aanvragen en toezeggingen via Uitzicht van de laatste jaren. De LSBS heeft in 2023 voor € 370.000 aan Uitzicht-onderzoek toegezegd. Een breed scala onderzoeken is daarmee ondersteund.

Op de website van Uitzicht staan de onderzoeken vermeld waaraan via Uitzicht, door onder meer de LSBS, is bijgedragen <https://uitzicht.nl/history-main/2023-2024>

	Aantal aanvragen ingediend	Totaal aangevraagd bedrag in €	Totaal toegezegd bedrag in €	Percentueel toegezegd
2019	27	4.300.000	1.210.000	28
2020	28	3.992.000	1.014.000	25
2021	36	5.630.000	1.439.000	26
2022	31	4.568.000	1.680.000	37
2023	36	6.085.000	1.462.000	24
2024	35	6.230.000	1.405.500	23

De LSBS heeft sinds de start van Uitzicht in 2007, de directeur beschikbaar gesteld voor het verrichten van de coördinerende/secretariële werkzaamheden voor de Commissie Uitzicht. Die Commissie wordt sinds 2023 voorgezeten door mevrouw Prof. Dr. M.J. (Martine) Jager. Zij wordt terzijde gestaan door de heer Prof. Dr. F. (Ferry) Breedveld. Zij doen het werk onbetaald als vrijwilliger.

Naast de bijdragen aan het oogheelkundig wetenschappelijk onderzoek via Uitzicht is 13 keer een bijdrage toegezegd aan promovendi voor de drukkosten van hun proefschrift. In 2024 is drie keer een aanvraag ingediend voor een buitenlandse stage, die alle drie (gedeeltelijk) gehonoreerd zijn.

De directeur van de LSBS is ook beschikbaar gesteld ter ondersteuning van het bestuur van Stichting Steunfonds Uitzicht. Via deze stichting verstrekt Stichting Visio Foundation te Huizen een bijdrage voor het oogheelkundig wetenschappelijk onderzoek.

Ad b) Organisaties

In 2024 zijn 49 aanvragen ingediend door organisaties. Dat zijn er meer dan vorige jaren. Enkele van wie de LSBS de aanvraag (gedeeltelijk) heeft gehonoreerd, lichten wij toe.

KOMT HET
ZIEN!

[Stichting Komt het Zien!](#) werd ondersteund bij de **exploitatie** over het jaar 2024-2025 met de intentie dat ook te doen voor de theaterseizoenen 2025-2026 en 2026-2027. Ook werd een donatie gedaan voor vernieuwing van hun apparatuur in het kader van het 10-jarig jubileum van KhZ (en het 160-jarig jubileum van de LSBS).

Komt het Zien! biedt **live audiodescriptie** voor mensen met een visuele beperking bij theatervoorstellingen en bij speciale evenementen. Via een koptelefoon hoor je live de beeldbeschrijving van de aanwezige blindentolk en mis je niets. Zo is theater leuk voor iedereen, óók als je minder of niets ziet.

MUZIEUM

OPENT JE DE OGEN

Het [muZIEUm](#) is een impactvol **ervaringsmuseum** (42.000 bezoekers) waar je ervaart hoe het is om blind of slechtziend te zijn. Het doel? Het vergroten van de autonomie van blinden en slechtzienden in de samenleving. Enerzijds door bewustwording en betrokkenheid te creëren bij een breed publiek. Anderzijds door het bieden van werkgelegenheid aan 55 blinde en slechtziende medewerkers in diverse functies. De bezoeker vertrouwt blind op zijn ervaringsdeskundige gids en beseft wat juist wel kan. Het muZIEUm heeft plannen voor **herinrichting** waardoor de ervaring voor zowel de bezoekers als medewerkers betekenisvoller wordt. De Gemeente Nijmegen heeft besloten daaraan ook substantieel bij te dragen. De Gemeente gaat blijvende ondersteuning van het muZIEUm nog onderzoeken. Daarom heeft het muZIEUm overbruggingsfinanciering nodig.. De LSBS heeft daaraan bijgedragen.

TACTILE
READING

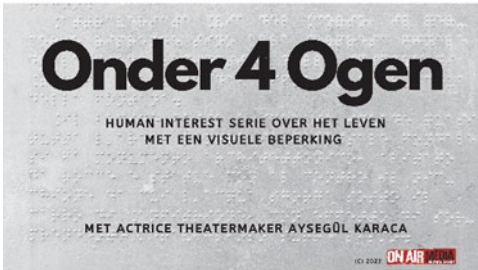
Koninklijke Visio (penvoerder), Bartiméus, Dedicon, Christelijke Blinden Bibliotheek en Vereniging Passend Lezen gaan van 2-4 juni 2025 het [Tactile Reading Congres 2025](#) organiseren. Het brengt deelnemers wereldwijd samen die bijdragen aan het toegankelijk maken van informatie door middel van tactiele oplossingen. Naast braille gaat het ook om tactiele afbeeldingen, tekeningen en 3D. De conferentie bevat een gevarieerd programma over alle aspecten van tactiel lezen. Het evenement staat in het teken van het delen van kennis, ideeën en ervaringen uit de praktijk, innovatie en onderzoek. De bijdragers zullen nieuwe kennis en inspiratie brengen aan de deelnemers in hun professionele werk en de verdere ontwikkeling van nieuw begrip op het gebied van tactiel lezen bevorderen.

USH2025

Het bestuur besloot aan nog een congres bij te dragen. [Stichting Ushersyndroom](#) te Arnhem organiseert van 19-21 juni 2025 het [Usher congres](#). Kennisdeling, kruisbestuiving en elkaar ontmoeten zijn belangrijke doelen van het wetenschappelijk congres op donderdag en vrijdag. Op USH2025 Congrestival (zaterdag) worden aansprekende bijdragen en verhalen van de eerste twee dagen gedeeld met de USH Community (mensen met Ushersyndroom, hun families en naasten). USH2025 Congrestival een positief en inspirerend Festival van de Zintuigen. Mensen met en zonder Ushersyndroom hebben dan dezelfde zintuigprikkelende belevenis.

'Onder 4 Ogen' is een human interest programma dat laat zien dat mensen met een beperking zich niet beperkt hoeven te voelen. Voor de serie gaat Holland Creations House op stap met Aysegül Karaca. Aysegül ziet door haar visuele beperking slechts 20%. Toch staat zij ondanks haar beperking heel positief in het leven en onderneemt zij veel. Ze is actrice en theatermaker en heeft inmiddels al 3 solo theaterstukken op haar naam staan. Vorig jaar schitterde zij nog in the Passion en is ze recent benoemd tot creatief directeur van een theatergezelschap.

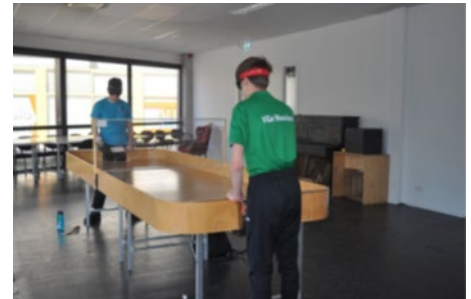
'Onder 4 Ogen' is een human interest programma dat laat zien dat mensen met een beperking zich niet beperkt hoeven te voelen. Voor de serie gaat Holland Creations

House op stap met Aysegül Karaca. Aysegül ziet door haar visuele beperking slechts 20%. Toch staat zij ondanks haar beperking heel positief in het leven en onderneemt zij veel. Ze is actrice en theatermaker en heeft inmiddels al 3 solo theaterstukken op haar naam staan. Vorig jaar schitterde zij nog in the Passion en is ze recent benoemd tot creatief directeur van een theatergezelschap.

Naast haar werk als actrice en theatermaker vindt ze het belangrijk om de maatschappij ervan te overtuigen dat mensen met een visuele beperking net zo veel kansen in het leven verdienen als ieder ander. Aysegül heeft altijd heel erg moeten vechten om mensen van haar kennis en kunde te overtuigen. Dit is iets waar veel van haar lotgenoten ook dagelijks mee te maken hebben. Zo zit bijvoorbeeld 70% van de mensen met een visuele beperking thuis, terwijl ze heel goed kunnen en willen werken.

Om dit taboe te doorbreken gaat Aysegül in deze docu-serie langs bij mensen die ook slechtziend of blind zijn. Hoe gaan deze mensen om met hun beperking? Wat doen zij in het dagelijks leven? Het doel van de serie is om mensen te laten zien wat ze wél kunnen! Een serie die positiviteit uitstraalt waarbij ook de nodige humor komt kijken.

[Showdown](#) is een populaire sport onder mensen met een visuele beperking. Het [Cannonballstoernooi](#) te Assen van 2024 heeft mede dankzij de bijdrage van onze stichting kunnen plaatsvinden met maar liefst 30 spelers!

Ad c) Particulieren

Dit jaar werden, los van de aanvragen bij het ICT-fonds en Vakantiefonds waarover later meer, 276 aanvragen ingediend door individuele mensen met een visuele beperking. Dat is minder dan de 334 aanvragen in 2023 en 304 in 2022. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om een bijdrage voor verlichting, een tandem, in de kosten van het sporten of de kosten van verhuizing en/of inrichting. Er werden 36 aanvragen voor een **bril** ingediend. Dat is net iets minder dan de 39 aanvragen in 2023 en 37 in 2022. Natuurlijk gelden ook voor deze aanvragen de oogheelkundige en financiële criteria voor honorering.

Een aanvrager schreef ons:

De bril is echt fantastisch. Mensen om me heen lagen soms dubbel van het lachen over mijn verbazing dat ik sommige dingen ineens kon zien... Dingen die op een afstand voor mij niet meer dan een vormeloze 'vlek'

waren krijgen ineens een vorm. Ik kan voor het eerst normaal in een stoel zitten en naar mijn beeldscherm kijken zonder een stijve rug op te lopen omdat ik er 15cm vanaf zit. Ik hoef niet me halve koelkast leeg te trekken voordat ik soms vind wat ik zocht. In de winkel kan ik soms gewoon zien welk product er in pak of blik zit zonder de Envision app erbij te hoeven pakken... en zo zijn er nog een hele hoop van dit soort kleine dingetjes die ineens een stuk makkelijker zijn/gaan. Maar ook praktische dingen, zoals het zien staan van een glas dat iemand onhandig heeft neergezet (waardoor je ze omstoot/kapot gooit) etc. Natuurlijk zal ik zelfs met een bril nooit 100% kunnen zien, daar zie ik gewoon te slecht voor... maar er gaat wel een hele wereld voor je open... echt geweldig gewoon.

Een andere reactie: Ik ben erg blij dat ik geen kapotte filterbrillen meer hoef te dragen, want een van oude brillen was zo kapot, dat deze letterlijk met plakband bij elkaar gehouden moest worden. De afgelopen tijd is het sterk wisselvallig weer geweest, waardoor ik veelvuldig moest wisselen tussen beide brillen. Het is heel fijn dat dat wisselen nu ook weer zonder problemen kan. Ik kan nu het maximale uit mijn resterende zicht halen en lichthinder zoveel mogelijk beperken.

Een enthousiaste **roeier** ontving een bijdrage voor het sporten en koppelde terug: Ik ben nu bijna aan het eind van de proefperiode waarin ik roeiles krijg en ik maak goede vorderingen, zo wordt mij vanuit mijn roeivereniging ook verzekerd. Ik roei vanaf de eerste les al op open water in plaats van op het roeiapparaat of in de binnenbak. Ook krijg ik na afloop van mijn lessen te horen dat ik voor een beginner heel ver roei, lange afstanden dus. Omdat iedereen zijn eigen accenten legt, krijg ik les en begeleiding van verschillende mensen. Nu ik vrijwel iedere week weer met tenminste

één nieuw persoon in de boot zit, leer ik ook de mensen bij mijn roeivereniging beter kennen. Ik vind het erg leuk om mijn woonplaats wekelijks vanaf het water mee te maken

Van iemand die verschillende hulpmiddelen ontving, kregen we dit bericht:

De robot stofzuiger gebruik ik dagelijks. Het levert mij extra energie op waardoor ik mijn energie kan gebruiken voor extra dagelijkse activiteiten. Ook is de stofzuiger erg fijn, krijg ik duidelijke berichten binnen op mijn telefoon wat er met de stofzuiger aan de hand is mocht er iets mee mis zijn. Ook heeft de stofzuiger een dweilfunctie. Het is erg handig omdat ik met mijn visus niet goed weet waar er een vlek op de grond zit en of nog vuil ligt. Nou ben ik er zeker van dat mijn huis goed schoon wordt gemaakt. Heel erg bedankt voor dit fijne hulpmiddel.

De vloeistofindicator gebruik ik ook veel. Ik gebruik hem voornamelijk wanneer ik hete dranken voor mezelf moet inschenken en of voor anderen, en of drankjes voor gasten inschenken. Hierdoor hoef ik mijn eigen vingers niet meer te gebruiken, en is het een stuk hygiënischer voor de gast en nog fijner voor mijn eigen vingers, omdat ik zo niet mijn handen verbrand tijdens het inschenken.

De pan pickles gebruik ik heel veel op mijn inductie fornuis. Ik leg ze op het fornuis voordat ik de pan erop gaan zetten. Hierdoor blijft de pan op zijn plaats, en hoef ik niet steeds te voelen of de pannen goed staat. Hierdoor verbrand ik ook geen vingers en/of handen. Dit zorgt ervoor dat ik een stuk ontspannener kan koken.

De PennyTalks gebruik ik voor het labelen van producten. Ik heb bijvoorbeeld mijn theedoos gelabeld. Ik kan horen in welk vakje bepaalde thee zit. Erg fijn als er gasten komen en ik gevraagd wordt om een specifieke smaak thee.

Al met al ben ik superblij met de hulpmiddelen die jullie voor mij vergoed hebben. (...) Ik waardeer het enorm wat jullie voor mij hebben gedaan. Jullie hebben mijn leven een stukje makkelijker gemaakt en ervoor gezorgd dat de dagelijkse activiteiten waar ik eerst tegenaan liep nu makkelijker zijn, en ik vooral energie overhoud voor andere belangrijke dingen. Enorm bedankt.

We ontvingen in 2024 negen aanvragen voor een bijdrage voor een rolstoelbus voor een ernstig meervoudig gehandicapt kind via [Jouw Metgezel](#). Aan zeven daarvan werd een bijdrage toegezegd. Een kind zag te goed voor onze criteria en een aanvraag werd na indiening door de aanvragers toch weer ingetrokken.

ICT-fonds

Binnen het ICT-fonds werkt een aantal fondsen voor mensen met een visuele beperking met elkaar samen. Daarom worden voor het ICT-fonds separate cijfers opgesteld door de accountant. De LSBS doet de uitvoerende werkzaamheden voor het ICT-fonds.

Aantal ingediende aanvragen in	2019	2020	2021	2022	2023	2024
computer/laptop/tablet e.d.	174	182	140	136	160	157
Smartphone	140	138	115	148	131	138
Smartwatch					12	12
Totaal	314	320	255	284	303	307

Dat het ICT-fonds bijdraagt aan het welzijn en de integratie van mensen met een visuele beperking, blijkt wel uit de volgende reacties:

Graag wil ik u heel hartelijk bedanken voor de bijdrage voor de aankoop van mijn nieuwe iPad Pro. Het is zo fijn om weer te kunnen werken met een goed werkende iPad!

Ook vind ik het grote scherm erg prettig. Dit bericht spreek ik in terwijl mijn iPad het omzet in geschreven tekst, dat is toch fantastisch!

Ik gebruik mijn iPad dagelijks, voor het lezen van mijn mail, voor het bijhouden van social media, voor dingen op te zoeken op internet, mijn reizen te plannen, foto's bewerken, tekeningen in te scannen, me voor te laten lezen, ebooks, je kunt het zo gek niet bedenken of ik gebruik dat ding ervoor. Daarom ben ik er ook zo afhankelijk van.

Toen ik vroeger nog studeerde was dit nog niet beschikbaar voor mij. Waardoor ik met de boeken van A3 formaat moest werken en later met de Daisy speler. Maar wat een mooie ontwikkelingen zijn dit toch!

In ieder geval enorm bedankt voor uw hulp en bijdrage! Ik kan weer een paar jaar vooruit..

Ik kan eigenlijk niet anders zeggen dan dat ik er zeer dankbaar en blij mee ben.

De externe harde schijf kwam echt precies "als geroepen" op het juiste moment. Vlak na een back-up te hebben gemaakt van alles (telefoon, pc,, foto's, media, administratie etc.) begaven 2 van mijn oude schijven het volledig. Het heeft ook ongeveer 4,5 dag geduurd voordat alles veilig over was gezet omdat de oude schijven zo oud en traag waren. Het is een heel fijn gevoel te weten dat alles weer op een veilige plek is opgeslagen en niet verloren kan gaan.

Goedendag lieve mensen, intussen maak ik alweer een aantal weken gebruik van mijn nieuwe iPhone en iPad. Dankbaar gebruik!! Dit dankzij de vergoeding die ik kreeg van het LSBS. Het sterkt mij in mijn zelfstandigheid en zelfvertrouwen. Ik gebruik whatsapp, Siri, camera en veel gemakkelijke apps. Voor een gedeelte onderhoud ik zo mijn sociale contacten en speel spelletjes met vrienden. Ik ga zuinig om met mijn Apple's! Zonder jullie financiële ondersteuning was dit voor mij niet te bekostigen. HARTELIJK DANK!!

Samenwerking met Close The Gap (via [Stichting Boschuyzen](#))

[Close the Gap](#) zamelt afgedankte computers in bij bedrijven en regelt dat andere organisaties de harde schijven opschonen en vervolgens de hardware controleren en configureren volgens de eisen van de eindgebruikers. De computers worden vervolgens ingezet om naast educatieve, medische, ondernemers- ook sociale projecten te ondersteunen. Close the Gap ondersteunde ons in 2024 met 78 laptops. Stichting Boshuyzen was zo vriendelijk om de kosten voor het schoonmaken van de eerste 30 laptops voor ons bekostigen. De eerste reacties van gebruikers zijn enthousiast.

We hebben geen televisie, dus ik gebruik de pc om televisie te kijken. Op deze manier kijk ik naar programma's gemist op de tijd dat het mij uitkomt. En bij de pc is het makkelijk om het beeld even stil te zetten om de ondertiteling of zo even te lezen. Ook gebruik ik steamings diensten zoals Videoland, Netflix, HBOmax en Disney+. Verder vind ik het heel prettig op Whatsapp op de pc te gebruiken, dan kan ik het lekker groot maken. De pc gebruik ik ook voor E-mailen, online te winkelen, online boodschappen doen. Ik kijk heel vaak naar de website van vogelbescherming, daar kan je veel vogels volgen waar een webcam bij het nest staat, in deze tijd heel leuk, met eieren en jonge vogeltjes. Verder zoek ik ook informatie over bepaalde onderwerpen als dat nodig is. En ik heb er een puzzelprogramma op staan (bigjig van Lena Games) terwijl ik legpuzzels maak (die ik met supernova kan vergroten) luister ik naar een daisyboek. Ik maak zoveel gebruik van de PC omdat ik bijna altijd thuis ben. Door m'n een ernstige longziekte en mijn slechtziendheid, kom ik niet veel buiten. Daarom ben ik ook zo blij met deze apparaten. Dus nogmaals, hartelijk dank.

Vakantiesuppletiefonds

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal ingediende aanvragen	131	60	57	106	102	115

Binnen het Vakantiesuppletiefonds werkt (hoewel de samenstelling iets verschilt met die van het ICT-fonds) ook een aantal fondsen voor mensen met een visuele beperking met elkaar samen. Daarom worden ook voor het Vakantiesuppletiefonds separate cijfers opgesteld door

de accountant. De LSBS doet ook voor dit fonds de uitvoerende werkzaamheden. Van oudsher wordt vanuit die fondsen een bijdrage betaald voor de kosten van begeleiding tijdens de vakantie. Echter, ook mensen met een visuele beperking die zonder begeleiding reizen, kunnen een aanvraag indienen.

Samen met dit fonds maakt onze stichting een droomwens van iemand werkelijkheid.

Wat een fantastische reis heb ik mogen beleven dankzij de LSBS! Ik heb gevlogen naar Canada en naar Amerika om mijn familie en zelfs mijn oude burens uit mijn geboorteland te ontmoeten. Ik heb weer veel gesproken in Dari, mijn moedertaal. Heerlijk! Er heerste een goede en warme sfeer en dat geeft mij prachtige herinneringen. Mijn familie heeft fantastisch voor mij gekookt toen ik er was. Ik heb gerechten uit mijn geboorteland gegeten die ik al jaren niet meer gegeten had. Dat haalde veel herinneringen naar boven.

Mijn nichtje van moederskant heeft een mooie bijeenkomst georganiseerd waarbij ik enorm van iedereen heb genoten. De schoondochter van mijn nichtje kwam naar mij toe en vroeg mij zelfs daar te blijven en niet meer terug te keren naar Nederland. Zij zou mij voortaan verzorgen. Dat raakte mij diep; hoe hoffelijk! Natuurlijk heb ik even met het idee gespeeld in mijn hoofd, maar ik ben toch nu weer terug in mijn eigen huis vol mooie herinneringen. Dank aan de LSBS en haar donateurs.

Ad d) Buitenland

Voor projecten in het buitenland wordt een budget gehanteerd van € 50.000 per jaar. Er werden toezeggingen gedaan aan:

including
everybody

Stichting See You Foundation te Veenendaal om een einde te maken aan voorkombare blindheid in vier plattelandsgebieden in Ethiopië.

Stichting Eye Care Foundation te Amsterdam voor het programma 'Making People's Vision Count' in de Mekong Delta, Vietnam.

EYE
CARE
FOUNDATION

 Proud member

Stichting TtAF te Barneveld voor de blindenschool in Debre Zeit.

FAKKEL 2000

Stichting Fakkel 2000 te Nijkerk voor school- en begeleidingskosten in 2024 in Centrum Calisa Douala te Kameroen.

Stichting Timeus te Tilburg steunden we met schoolgeld en een schooluniform voor een leerling en massageles voor 6 jongeren. We deden er ook nog

een laptop met aangepaste software bij waarmee je als blinde of slechtziende pc-gebruiker de inhoud van het pc-scherm kan laten voorlezen of kan lezen op een brailleleesregel.

Een aantal medewerkers van het [Oogziekenhuis Rotterdam](#) heeft de marathon van Rotterdam gelopen op 14 april 2024. 5 liepen de hele marathon, 16 de halve en 16 de kwart. Ze maakten er een sponsorloop van voor het Rwanda Charity Eye Hospital.

Meer specifiek voor 6 operatietafels en 12 stoelen.

Bestuursverslag 2024

Statutaire doelstelling (artikel 2 van de statuten)

1. De stichting heeft ten doel: het bevorderen van de integratie en het welzijn van mensen met een ernstige visuele beperking en het bevorderen van oogheelkundig wetenschappelijk onderzoek en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord. De stichting beoogt niet het maken van winst.
2. Zij tracht dit doel te bereiken door onder meer het verstrekken van financiële en/of materiële ondersteuning aan:
  - a. individuele ernstig visueel beperkte mensen en/of instellingen en organisaties die specifieke projecten initiëren die voor tenminste het overgrote deel in het belang van blinden en slechtzienden zijn;
  - b. wetenschappelijk onderzoek gericht op ontstaansmechanismen, preventie en behandeling van oogheelkundige aandoeningen;
  - c. en voorts door het verrichten van al hetgeen met de in lid 1 vermelde doelstelling verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

De Theory of Change (ToC)

De LSBS wil voor haar doelgroep echt een verschil maken. Hoe wij dit doen is te lezen in de Theory of Change (ToC). Er wordt veel over geschreven in fondsenland. Enerzijds positief. Het geeft antwoorden, kan tot inzicht leiden en zorgt ervoor dat jouw doel eerder bereikt wordt. Anderzijds negatief. Critici vinden dat eenvoudige fondsen niet moeten doen alsof ze in hun eentje de wereld gaan verbeteren en een te grote broek aantrekken. Daarom heeft het bestuur in 2024 zelf, zonder daarvoor adviseurs in te schakelen, een eerste Theory of Change (ToC) opgesteld. Het is een levend document. Feedback is welkom. Het is te downloaden op onze [website](#).

Impactmanagement

Natuurlijk is het een goede zaak om als fonds te bekijken in hoeverre jouw werk zin heeft, impact maakt. Tegelijkertijd geldt - om in de woorden van William Bruce Cameron¹ - te spreken:

"Not everything that can be counted counts, and not everything that counts can be counted".

Daarom heeft het bestuur de vijf vragen van het CBF over de beoordeling van impactmanagement (2019) beantwoord..

1. *Kan ik logisch beredeneren waarom ik verwacht dat dit werkt?*

2. *Hoe weet ik dat wat ik doe ook werkt?*

Welke aannames heb ik gedaan en heb ik die kritisch onderzocht?

3. *Is dit het beste wat ik doen kan?*

Van alle mogelijke oplossingen in deze context en bij deze behoefte, vind ik dit het beste alternatief?

4. *Wat is het effect wat ik zie? Wat heb ik toegevoegd dat niet sowieso was gebeurd? Is dit de verandering die ik hoopte te zien? Welke onbedoelde effecten zie ik?*

5. *Wat draag ik bij aan een betere wereld? Doet het ertoe: heb ik waargemaakt wat ik had beloofd?*

Een samenvatting van de antwoorden is opvraagbaar.

---

¹ 1963, Informal Sociology, a casual introduction to sociological thinking by William Bruce Cameron, Page 13, Random House, New York.

Bestuur, Rooster van aan- en aftreden en nevenfuncties

Het bestuur van de LSBS is in 2024 als volgt samengesteld geweest:

	Bestuurslid sinds	Hernoembaar per 1 jan.
Mevrouw dr. M.A.E. Conyn-van Spaendonck (voorzitter) Geen nevenfuncties	2008	2028
De heer mr. S.J.W. Hermans (secretaris) Rechter bij de rechtbank Oost-Brabant Lid Vertrouwenscommissie NVSV	2008	2028
Mevrouw Prof. dr. C.C.W. Klaver Hoogleraar Oogheelkunde aan het Erasmus Medisch Centrum *) en het Radboud Universitair Medisch Centrum *) en het Institute of Molecular and Clinical Ophthalmology te Bazel (Zwitserland) Adviseur bij Novartis Pharma, Bayer en Thea Pharma Lid KNAW	2010	2026
De heer ir. D.A. van Valkenburg (penningmeester) DGA VanValkenburgConsult Lid College Vertrouwenspersonen NLingenieurs Bestuurslid NUOS Lid gebouwcommissie Fundatie van Renswoude Utrecht	2011	2027
Mevrouw drs. P.G.T.M. Kremer Werkzaam als interimmanager in de zorg. Lid van de Raad van Toezicht van Youké	2017	2029
De heer N. Peulen, MSc. Counsellor en Pollitical Coordinator Permanente Vertegenwoordiging bij de Verenigde Naties te New York	2019	2027
Mevrouw mr. I. Duyverman Notaris te Utrecht Bestuurder Westvaer Notarissen	2023	2027
Mevrouw dr. J.J.C. van Lith-Verhoeven Oogarts Elisabeth Twee Steden ziekenhuis, Tilburg Bestuur werkgroep Medische Retina Lid Raad Wetenschap en Innovatie FMS	2024	2027

Zittingstermijn: 4 jaren

Aantal malen hernoembaar: 6 maal (maximale zittingstermijn 28 jaar)

Het rooster van aftreden wordt jaarlijks tijdens de septembervergadering aan de orde gesteld.

Sinds 2019 is dhr. prof. dr. R.O. Schlingemann als wetenschappelijk adviseur verbonden aan de LSBS. Hij adviseert het bestuur met name rond de behandeling van de aanvragen voor wetenschappelijk onderzoek die bij de LSBS binnen komen via het samenwerkingsverband van fondsen UitZicht. Zie <https://uitzicht.nl/>

Nevenfuncties:

Hoogleraar Oogheelkunde, met als speciale opdracht Oculaire Angiogenese, bij het Academisch Medisch Centrum van de Universiteit van Amsterdam *)

Oogarts bij Oogziekenhuis Zonnestraal/AMC, Amsterdam Bestuur Stichting Spinozacommissie AMC, Voorzitter Bestuur Stichting Pupil, Voorzitter

Bestuur Genootschap ter Bevordering van Natuur, Genees- en Heelkunde, bestuurslid Adviseur voor IDx en Thrombogenics

Directeur recherche bij het Hôpital Ophtalmique Jules-Gonin in Lausanne (CH)

*) Voor alle genoemde nevenfuncties is geen relatie tussen de organisatie waarvoor de nevenwerkzaamheden verricht worden en de LSBS, behalve bij deze werkzaamheden. Dat speelt uitsluitend eventueel een rol bij aanvragen die via UitZicht worden ingediend voor oogheelkundig wetenschappelijk onderzoek. Deze personen nemen niet deel aan de vergadering indien een aanvraag aan de orde komt waar zij bij betrokken zijn.

Bestuurders en de wetenschappelijk adviseur van de LSBS verrichten het werk vanuit een altruïstisch perspectief. Ook met het oog op toekomstig te werven bestuursleden is besloten per 1 januari 2013 de maximale vrijwilligersvergoeding aan bestuursleden die dat wensen, te verstrekken. Dat was voor heel 2024 € 2.100. Dit bedrag geldt als vacatiegeld voor vergaderingen, de uitvoering van de functie binnen het bestuur en ter dekking van onkosten. Enkel en enkele hebben de in 2024 ontvangen vergoeding gedoneerd aan de LSBS.

De uitvoerende werkzaamheden worden verricht door de directeur, mw. mr. J.E.A. van de Watering-Geesink en de directiesecretaresse mw. R. Arts. De directeur en de directiesecretaresse hebben individuele arbeidsovereenkomsten met een maatschappelijk aanvaardbare en verantwoorde beloning. Voor wat betreft het salaris van de directeur acht het bestuur het bepaalde in Burgerlijk wetboek artikel 2:383 lid 1 laatste zin van overeenkomstige toepassing ('een opgave die herleid kan worden tot een enkele natuurlijke persoon mag achterwege blijven'), voor zover er, bijvoorbeeld uit hoofde van governance, een publicatievoorschrift of aanbeveling zou bestaan. Het bestuur houdt bij de bepaling van het salaris rekening met de regeling Beloning directeuren van goededoelenorganisaties van Goede Doelen Nederland.²³ Het personeel voert alle voorkomende werkzaamheden uit die bijdragen aan de realisatie van de doelstelling waaronder de voorbereiding en uitvoering van de besluiten genomen tijdens de bestuursvergaderingen. Zij hebben 803 aanvragen in 2024 in behandeling genomen, waarna door of namens het bestuur een besluit over toewijzing of afwijzing is genomen. Andere werkzaamheden van de medewerkers: secretariaat UitZicht en stichting Steunfonds UitZicht, secretariaat ICT fonds, secretariaat Vakantiesuppletiefonds, secretariaat fondsenoverleg en monitoring/evaluatie van de aanvragen, secretariaten en bestuursbeleid.

Zelfevaluatie

Aan de hand van de toolkit zelfevaluatie, opgesteld door het Nationaal Register Toezicht Zorg, heeft het bestuur zich in het najaar van 2024 geëvalueerd. Vervolgens is het evaluatieformulier aangepast in lijn met een voorbeeld van de Vereniging van Fondsen in

---

² Zie <https://www.goededoelennederland.nl/sector/sectoronderzoek/beloning-directeuren-goede-doelen>

³ Deze regeling is WNT-compliant. Dat betekent dat de absolute maxima in de beloningsregeling (voor het totale jaarinkomen en voor de totale bezoldiging voor functiegroep J) niet hoger zijn dan op basis van de Wet Normering Topinkomens is toegestaan. De bedragen in de WNT worden ieder jaar per 1 januari geïndexeerd.

Nederland (FIN) in december 2024. Toen heeft het bestuur, eveneens in lijn met het advies van de FIN, ook besloten om de zelfevaluatie voortaan eenmaal per twee jaar uit te voeren. Dat betekent dat de volgende zelfevaluatie zal plaatsvinden in het najaar van 2026. Doel van de zelfevaluatie is om stil te staan bij het functioneren van het bestuur op een wijze die past bij de professionaliteit en de transparantie die LSBS voorstaat, mede om er als bestuur en bestuurders beter van te worden. Tijdens de evaluatie wordt het collectieve functioneren besproken. Het individuele functioneren en de wijze waarop is omgegaan met dilemma's en situaties van belangenverstremming en/of tegenstrijdig belang komen, indien en voor zover aan de orde, aan bod. Tenslotte wordt ook de evaluatiemethode incl. de onderwerpen die aan de orde komen, geëvalueerd. Het bestuur heeft afgesproken dat alles wat ter sprake komt, in het kader van verdere verbetering wordt gezien.

LSBS voldoet aan de FIN-normen Goed Bestuur

De vereniging van Fondsen In Nederland (FIN) heeft een gedragscode opgesteld en daarnaast een stelsel van zelfregulering in het leven geroepen. Het doel daarvan is kwaliteitsverbetering en verhoging van de transparantie van de fondsen die lid zijn. De FIN Normen Goed Bestuur zijn afgeleid uit de eerder geldende SBF Code en behelzen basale elementen betreffende de inrichting, structuur en organisatie van fondsen. Zie <https://fondseninederland.nl/fin-code-goed-bestuur>

De LSBS heeft in december 2022 de vierjaarlijkse (her-)toetsing doorstaan. De LSBS voldoet aan de FIN-normen Goed Bestuur. Dit is gepubliceerd op de website van de FIN. De fondsen die aan de FIN Code Goed Bestuur voldoen, dragen het blauwe 'code goed bestuur'-icoon.

Tijdens de Najaars-ALV van 21 november 2024 van de FIN zijn een vernieuwde Code en de bijbehorende stukken in stemming gebracht en door de leden van de FIN akkoord bevonden. Daarbij wordt niet meer extern getoetst, maar gevalideerd door de (Commissie Goed Bestuur van de) FIN. De LSBS voldoet ook aan alle eisen van de nieuwe Code en zal in 2025 de verklaring en bijbehorende informatie voorleggen aan de (Commissie Goed Bestuur van) de FIN.

Risicomanagement en voorbereidend crisisplan

In 2017 is besloten (en in 2019, 2021 en eind 2022 herhaald) dat:

- de risico-inventarisatie eens per twee jaar op de agenda van de bestuursvergadering komt.
- indien er zich een risico mocht voordoen dat niet op de lijst staat, degene die dat risico ontdekt, dit op de agenda van de bestuursvergadering plaatst.

Eind 2022 is een voorbereidend crisisplan/Incident Response Plan opgesteld. De eerstvolgende inventarisatie zal in het eerste kwartaal van 2025 plaatsvinden. Daarbij zal het voorbereidend crisisplan/Incident Response Plan worden uitgebreid met enkele onderwerpen die in december 2024 zijn besproken door het bestuur samengevoegd in een set instructies om het bestuur en de medewerkers van de LSBS te helpen om beveiligingsincidenten te detecteren, hierop te reageren en mogelijke schade te herstellen. Het plan beschrijft het proces dat de LSBS volgt wanneer het te maken krijgt met een datalek of cyberaanval. Het zorgt ervoor dat in het geval van een inbreuk op de beveiliging de juiste mensen en de juiste procedures beschikbaar zijn om een bedreiging effectief aan te pakken.

Klachtenregeling

Sinds 1 januari 2023 kent de LSBS een klachtenregeling die te downloaden is van de website: <https://lsbs.nl/assets/media/uploads/klachtenreglement.pdf>

In de periode van 1 januari tot en met 31 december 2024 heeft het bestuur **geen** klachten ontvangen.

Beleidsplan 2023-2027

Eind 2022 is het beleidsplan 2023-2027 vastgesteld. Een samenvatting is te downloaden van de website. <https://lsbs.nl/assets/media/uploads/beleidsplan-2023-2027-samenvatting.pdf>
De LSBS ziet drie taken in de lijn van haar missie, doelstelling en strategie. Deze uitdagende opdrachten bieden tegelijkertijd kansen. Anders gezegd: De LSBS hanteert de volgende drie speerpunten van beleid:

1. Coördinerende taak (blindenfondsenoverleg);
2. Individuele mensen met een visuele beperking;
3. Oogheelkundig wetenschappelijk onderzoek.

Wetenschappelijke Commissie

Deze commissie bestaat uit de oogartsen binnen het bestuur en de directeur. Deze Commissie behandelt de aanvragen voor studiereizen (maximaal toe te wijzen bedrag € 2.500). Als het andere aanvragen voor wetenschappelijk onderzoek buiten UitZicht betreft, worden de voorzitter en secretaris aan deze commissie toegevoegd omdat hun specifieke competenties dan nuttig zijn. Het gaat dan wel nog steeds om aanvragen waarbij de gevraagde bijdrage niet meer dan € 5.000 bedraagt of waarbij het er in redelijkheid naar uitziet dat de aanvrager met dat bedrag geholpen is. In de rapportage aan het bestuur van zogenaamde kleine aanvragen (tweemaal per jaar) zijn ook deze kleine wetenschappelijke aanvragen opgenomen. Andere aanvragen worden tijdens de plenaire bestuursvergadering aan de orde gesteld. De Wetenschappelijke Commissie rapporteert wanneer zij dat zelf relevant acht. Het staat andere bestuursleden te allen tijde vrij om vragen aan deze Commissie te stellen. Er is een dierproevenbeleid vastgesteld, dat opvraagbaar is bij het secretariaat en dat geregeld geëvalueerd wordt. Het dierproevenbeleid is geïntegreerd in de beoordeling van aanvragen voor wetenschappelijk onderzoek.

Vermogensbeheercommissie en -beleid

De penningmeester, een vast bestuurslid en de directeur vormen met elkaar de Vermogensbeheercommissie, met als taak het beheer van het vermogen van de LSBS. Dit is nader uitgewerkt in het door het bestuur vastgestelde vermogensbeheerbeleid. Deze commissie rapporteert tijdens elke bestuursvergadering aan de overige bestuursleden. Elk bestuurslid kan wijziging of aanvulling van het vermogensbeheerbeleid tijdens elke bestuursvergadering aan de orde stellen.

Het werk van de LSBS levert een bijdrage aan de volgende Sustainable Development Goals of Duurzame Ontwikkelingsdoelen opgesteld door de Verenigde Naties bedoeld om de wereld tot "een betere plek te maken in 2030"

3 → Goede gezondheid en welzijn
(zie <https://www.sdgnederland.nl/sdgs/doel-3-gezondheid-en-welzijn/>)

8 → Waardig werk en economische groei
(zie <https://www.sdgnederland.nl/sdgs/doel-8-fatsoenlijke-banen-en-economische-groei/>)

10 → Ongelijkheid verminderen
(zie <https://www.sdgnederland.nl/sdgs/doel-10-minder-ongelijkheid/>)

17 → Partnerschap om doelstellingen te bereiken
(zie <https://www.sdgnederland.nl/sdgs/doel-17-partnerschappen-voor-de-doelen/>)

SDG's zijn doelstellingen. ESG (Environmental, Social en Governance) is het raamwerk voor rapportage en daarmee ook een ratingsysteem om de scores van ondernemingen op het gebied van milieu, sociaal en bestuur te meten. Het bestuur van de LSBS neemt ESG scores mee in de afwegingen. De CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) stelt specifieke eisen aan hoe over deze inspanningen gerapporteerd moeten worden. Deze rapportage is nu verplicht voor bedrijven met een omzet van meer dan € 25 miljoen. Naar verwachting zullen onder meer stichtingen vanaf boekjaar 2027 voor het eerst hierover gaan rapporteren. Het bestuur volgt de ontwikkelingen uiteraard.

Het beleid van het bestuur met betrekking tot de omvang en functie van het vrij besteedbare vermogen is dat dit (eventueel zelfs min of meer volledig) besteed kan worden aan de doelstelling. Gezien het feit dat er structureel hele goede voorstellen voor oogheelkundig wetenschappelijk onderzoek niet gehonoreerd kunnen worden, is vermogensaanwas (al dan niet op korte termijn) gewenst.

Hoofdlijnen vermogensbeheerbeleid:

Er worden vijf categorieën onderscheiden voor directe beleggingen:

Aandelen, obligaties, vastgoedbeleggingen, "special products" en contanten. Daar zijn bandbreedtes en ratingswaarden voor bepaald. Er kan alleen belegd worden in beursgenoteerde instrumenten.

Indirecte beleggingen zijn beleggingen in beleggingsfondsen. Afhankelijk van de samenstelling van de portefeuille van een beleggingsfonds wordt een dergelijke belegging gerekend tot de categorie waartoe de portefeuille van dat fonds behoort. In gevallen waarin sprake is van een mix van categorieën wordt de weging van de belegging (zie hieronder) zo mogelijk pro rata verdeeld over de betreffende categorieën.

Beleggingen in "hedge funds" en andere beleggingsfondsen die gebruik maken van geleend geld of short posities, zijn niet toegestaan.

In vreemde valuta's wordt niet rechtstreeks belegd. Contanten dienen te worden aangehouden in Euro's. Ter voorkoming van misverstanden: indien een belegging in de categorie aandelen een notering heeft die luidt in een andere valutasoort dan Euro, dan is die belegging toegestaan, omdat deze niet wordt beschouwd als een rechtstreekse belegging in vreemde valuta.

Het gebruik van derivaten, zoals opties, futures, turbo's, CFDs (contracts for difference) en dergelijke is niet toegestaan, behoudens enkele omschreven uitzonderingen.

De LSBS zal bij het nemen van haar beslissingen geen investeringen in overweging nemen in ondernemingen die zich niet afzijdig houden van kinderarbeid, wapenhandel, tabak, schending mensenrechten, landmijnen en clusterbommen.

Bij voorkeur wordt belegd in bedrijven die de UN Global Compact kernwaarden op het gebied van mensenrechten, arbeidsnormen, milieu en anti-corruptie onderschrijven, ondersteunen en bevorderen.

Het bestuur van de LSBS staat open voor financierings- en investeringsvormen die verband houden met de missie en doelstelling, MRI's (Missie gerelateerde beleggingen) en PRI's (Programma gerelateerde investeringen).

Kleine Aanvragen Commissie

Aanvragen worden online via de website van de LSBS ingediend. De meeste aanvragen worden behandeld door of namens de Kleine Aanvragen Commissie. Deze commissie bestaat uit de secretaris, een ander bestuurslid en de directeur. Zij hebben een mandaat om zelfstandig op aanvragen te beslissen indien en voor zover zij van mening zijn dat de aanvrager is geholpen met een bijdrage tot € 5.000. De Commissie geeft tweemaal per jaar een overzicht van de behandelde aanvragen aan het bestuur.

Jaarrekening

De LSBS voldoet aan de criteria om de Richtlijn Jaarverslaggeving k C1 voor kleine organisaties-zonder-winststreven te volgen en de jaarrekening is dienovereenkomstig opgesteld. Van Asselt adviseurs & accountants te Driebergen is verzocht om een samenstellingsverklaring af te geven.

Begroting 2025

Er staat per 31 december 2024 voor ruim € 528.000 uit aan toezeggingen die nog uitbetaald moeten worden. Een aanzienlijk deel daarvan heeft betrekking op toezeggingen voor het oogheekundig wetenschappelijk onderzoek dat meestal enkele jaren bestrijkt.

Aangezien de begroting niet als stuurinstrument wordt gebruikt voor de beheersing van de activiteiten, is besloten deze niet op te nemen in het bestuursverslag. In het standaardpublicatieformulier ANBI van de Belastingdienst, dat te downloaden is vanaf de website, is de (indicatieve) begroting wel opgenomen.

Ede, 15 april 2025